

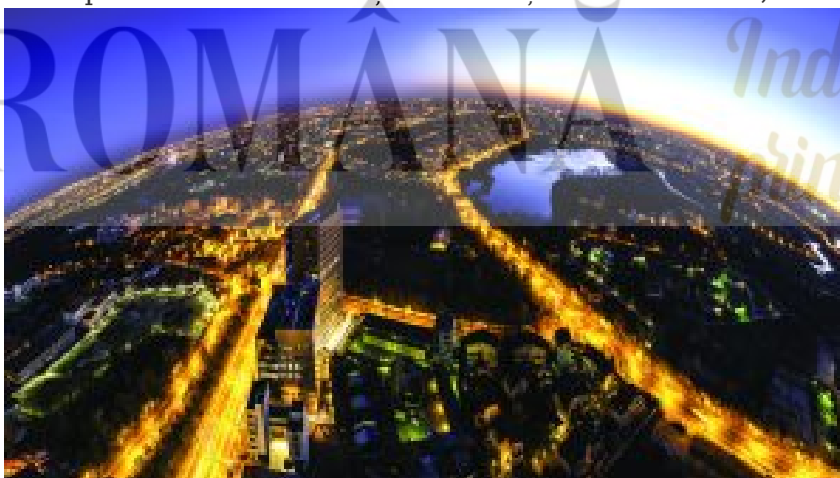
O legendă a sistematizării orașului Bucureștiul între cele două secole (XX-XXI)

Deși născută în județul Ialomița, pot spune de la bun început că sunt o privilegiată – fiind adoptată de orașul București de la vârsta de 19 ani – și, conform sintagmei că "îl cunosc ca în palmă" se adevărește și la mine datorită faptului că am lucrat între cele două secole (timp de 30 de ani) la fostul Institut de proiectare "Proiect București", care a fost cel mai mare institut de proiectare din țară, cel care a deschis drumul sistematizării orașului București.

De ce spun fostul? Pentru că s-a ales praful de acest Institut, ca și alte instituții nu numai din capitală, fiind vândut prin anul 2007 de un grup restrâns din conducerea acestuia care a acaparat acțiunile, unui investitor grec, la suma de 30 milioane de euro cu clădire cu tot (o clădire din Patrimoniul Național care se afla în buricul capitalei, pe Str. Vasile Alecsandri, aproape de Piața Romană) și care a fost demolată, pe noul patron interesându-l doar terenul pentru investiții imobiliare.

O mică parte din proiectare (un grup restrâns de proiectanți) a mai funcționat în Pipera, după ce s-a vândut, până în 2012.

* Institutul "Proiect București" a luat ființă în 1953 și a început activitatea de proiectare cu un grup mic de arhitecți și ingineri, cu proiecte unicat, apoi s-a extins, începând din anul 1961 cu proiectarea ansamblurilor de locuințe din tot orașul București, ajungând la peste 2.500 de proiectanți profesioniști (ingineri, arhitecți) pentru toate specialitățile: arhitectură, rezistență, instalații (sanitare, electrice, încălziri și ventilații, frigorifice), devize, și o secție specială pentru exterioare (drumuri, organizare de șantier, gaze exterioare, apă și canalizare exterioare), devenind o "uzină vie" până în anul 1989, fiind cel mai mare institut de proiectare din țară și cel mai valoros, domeniul de activitate fiind acela de proiectare a construcțiilor civile și social-culturale, subordonat Primăriei

Generale a Capitalei.

Institutul fiind așa de mare, era împărțit pe secții, 8 la număr la un moment dat, cu cea de rețele topo, cadastru, fiecare secție cu toate specialitățile pe care le-am enumerat mai sus și în locații diferite: sediul general era în Str. Vasile Alecsandri unde erau birourile directorilor, biroul serviciului personal și câteva secții, Sediul Navrom de pe Str. Povernei, unde se afla doar o secție și Sediul din Str. Academiei unde se aflau două secții și Cadastru. Când s-a mai înființat o secție (secția 8, în anul 1986, cu toate specialitățile), datorită volumului de lucru, s-a găsit o altă locație cu chirie pe Cheiul Dâmboviței. Eu am lucrat în localul Academiei până s-a înființat secția 8, aceasta funcționând până în 1990. Institutul avea și o secție de Editare dotată cu un birou de tehoredactare, o încăpere cu aparate de heliograf și una de legătorie. Ploterele au venit ulterior, când am început să lucrăm proiectare pe calculator, în Autocad.

Arhiva cu Proiectele Tehnice și Detaliile de Execuție ale ansamblurilor de locuit, clădiri

socialculturale, planurile de coordonare rețele în incinta ansamblurilor și stradale din București, se aflau la subsolul clădirii din Str. Vasile Alecsandri iar PUGurile, PUZ-urile, SF-urile (studiile de fezabilitate), se aflau la Cadastru, în str. Academiei, ulterior aparținând Primăriei Generale, odată cu localul.

După anul 1990, Institutul s-a privatizat prin metoda MEBO, localul din Academiei l-a revendicat Primăria Generală, secția 8 s-a desființat, institutul s-a restrâns doar în două localuri, unii proiectanți s-au pensionat, alții și-au deschis ateliere de arhitectură sau firme mici de proiectare unde au absorbit specialiști din institut, alții au rămas pe dinafară, în șomaj. De asemenea, localul din Navrom a fost revendicat de o rudă a proprietarului clădirii și proiectanții care au mai rămas s-au mutat în localul general din Str. Vasile Alecsandri.

Deci, "Proiect București" - institutul fanion în domeniul proiectării construcțiilor civile, privatizat după 1989 s-a aflat în declin, an de an, până a fost vândut. Pentru că nu se făceau investiții în calculatoare și mai rămăseserăm puțini, doar cei care cunoșteam programul de proiectare, Autocad, eu am plecat din institut în altă parte, și anume, la "Metroul București SA", unde am lucrat 7 ani, până am ieșit la pensie. * Datorită solicitării de proiectare a ansamblurilor de locuințe din București, unde nu se mai făcea față, s-au creat în cadrul institutului câteva secțiuni tip care s-au folosit la ansambluri întregi de locuințe, plus ce se mai achiziționau și altele de la IPCT, un alt institut de proiectare, pentru diversificarea proiectelor, să nu semene blocurile între ele.

Proiectam doar adaptări la teren, cu bransamente de apă și cămine de racord în funcție de rezultatele săpăturilor geotehnice pe care le primeam de la specialiștii din cadrul atelierului de structuri prin temă, dacă terenul era normal sau macroporic, conform normativelor în vigoare. La aceste ansambluri de locuințe se proiectau stații de hidrofor și centrale termice, cu rețele în încintă și rețele exterioare stradale. Planurile de coordonare se întocmeau de către atelierul de instalații sanitare, așa se hotărâse la nivel înalt (eu, însămi, proiectant de instalații sanitare: apă rece, apă caldă, canalizare, instalații de incendiu, întocmeam aceste planuri de coordonare) unde trebuia să colaborez și să mă coordonez cu secția de rețele exterioare din cadrul institutului și să adun avize de la toate regiile, planuri ce se avizau, după toate semnăturile, în Comisia de Coordonare Rețele de la

Primăria Generală.

Institutul nu s-a axat numai pe proiectarea cvartalelor bucureștene, s-au întocmit proiecte de spitale (Spitalul Universitar-Municipal s-a numit la început), spitalul "Budimex", cu bani primiți de la polonezi după cutremurul din 1977 (acum se numește Marie Curie), dispensare, școli, creșe, grădinițe, cinematografe, magazinul universal „Unirea”, Hotelul "Inter Continental București", Teatrul Național, săli de sport, stadioane, pasaje subterane și nu în ultimul rând "Centrul Civic" cu clădiri unicate, încât veneam și în weekend la serviciu când aveam predări. De asemenea, instalațiile la toate fântânile din acest Centru Civic au fost proiectate tot la Institutul "Proiect București". Toate proiectele se lucrau după normativele și STAS-urile în vigoare, atât pentru construcții civile cât și pentru cele social-culturale.

Vreau să precizez că prima "piatră de temelie" a proiectării metroului bucureștean a fost pusă în 1973- 1974 tot la Institutul "Proiect București" iar echipa de proiectanți specialiști care se formase, a plecat la "Întreprinderea Metroul București", înființată pe 3 februarie 1975, care avea ca scop proiectarea și construirea rețelei de metrou conform planurilor elaborate de "Proiect București". Institutul s-a mândrit cu mari specialiști în domeniul proiectării, atât din cadrul arhitecturii, structurii, cât și a instalațiilor. Și am să evidențiez acest lucru prin două exemple: prin conceperea metodei translatării clădirilor, îl voi aminti pe inventatorul și regretatul dr.ing. Eugeniu Iordăchescu (fost și director tehnic), care a salvat de la demolare multe biserici. Pentru conceperea acestei metode, domnia sa a primit Brevetul de invenție nr. 80.218/1982, intitulat "Procedeu și instalație de ridicare și deplasare a construcțiilor".

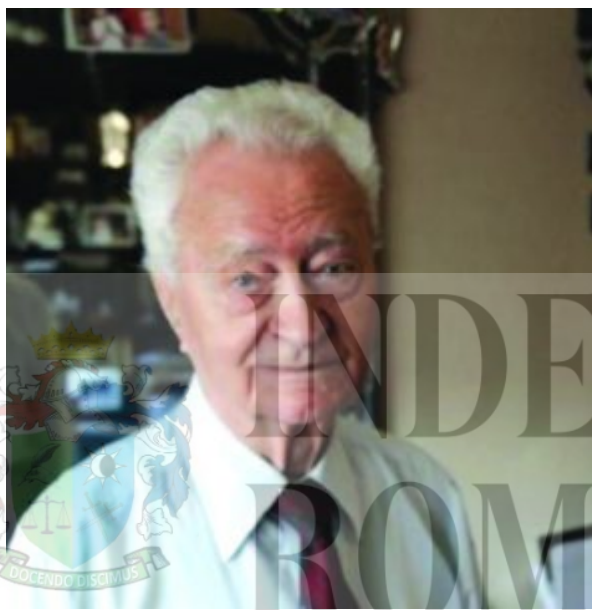

Arh. Gheorghe Leahu

A translatat 28 de clădiri în total. În calitate de consilier patriarhal (2008-2010), doctor inginer

Eugeniu Iordăchescu a contribuit la organizarea celor trei Simpozioane Tematice Consultative privind Catedrala Mântuirii Neamului, arhitectură, structură, utilitate culturală și culturală. Pentru meritele sale deosebite, în anul 2016, Patriarhul Daniel i-a oferit acestuia „Crucea patriarhală”, cea mai înaltă distincție a Bisericii Ortodox Române. De asemenea, a mai primit și alte distincții, printre altele, fiind decorat cu Ordinul Muncii clasa a III-a. La arhitectură, îl voi aminti pe arh. Gheorghe Leahu, un om de o rară noblete, foarte talentat, arhitect șef de secție.

În afară de arhitectură, unde s-a evidențiat nu numai ca un foarte bun arhitect, fiind autor al proiectelor unor ansambluri de locuințe, Magazinul Universal „Unirea”, blocuri din ansamblul Calea Dorobanților, Spitalul O.R.L. „Dr. Hociotă”, extinderea Spitalului „Dr. I. Cantacuzino”, Fabrica de băuturi răcoritoare Ci-Co (astăzi CocaCola), Spălătoria Industrială „Nufărul” Militari, vile, case particulare, sedii de instituții etc., dar și prin talentul la pictură, domnia sa organizând expoziții de pictură atât în țară cât și în străinătate.

Dr. Ing. Eugeniu Iordăchescu

A publicat și mai multe cărți, un fel de albume cu străzile și cartierele bucureșene, cum ar fi și cea care se intitulează „București. Portret în acuarelă”. Fiecare ilustrată are o poveste a ei, cartea fiind de o valoare inestimabilă: atât Studiul introductiv cât și legendele ilustrațiilor fiind traduse în engleză, franceză și germană. De trei ori a fost laureat al Premiilor Uniunii Arhitecților din România pentru valoarea profesională a unora dintre lucrările proiectate. A fost ales cetățean de onoare al sectorului 4 în anul 2003 și în 2004 i s-a conferit Ordinul „Meritul Cultural” în Grad de Comandor, pentru contribuția deosebită în promovarea culturii și civilizației românești, atât în țară, cât și peste hotare.

„În ultimii ani, Poșta Română a reprodus după acuarelele mele milioane de timbre poștale care au ca subiect monumente arhitecturale din România”- spune la un moment dat, arhitectul.

* Și, ca o concluzie: ce se întâmplă astăzi în toate domeniile de proiectare, este că, principala problemă cu care se confruntă toate micile societăți actuale este imposibilitatea participării la concursuri și licitații de anvergură unde este solicitată experiența anterioară și o echipă de proiectare extinsă. Asta ca să nu mai discutăm despre imposibilitatea clară de a participa la licitații internaționale pentru obiective de investiții majore.

Ca atare, asistăm la o pierdere a valorilor, a persoanelor cu experiență în proiectare și că, în momentul de față, fiecare antreprenor din proiectare, și sunt destul de mulți, își face propria gândire

și suportă consecințele necunoașterii, lipsei de experiență, atât pe plan profesional cât și pe plan financiar, de management sau dezvoltare a businessului. De aceea merge totul prost în țara noastră, din lipsă de specialiști în domeniul proiectării și al execuției infrastructurii: șosele prost construite, autostrăzi care se surpă, rețeta betonului prost făcută etc.

Vasilica Ilie

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ *Independența
prin Cultură*